„WIEK XIX. ROCZNIK TOWARZYSTWA LITERACKIEGO IMIENIA ADAMA MICKIEWICZA”

REDAKCJA

00–330 Warszawa, ul. Nowy Świat 72,

e-mail: rocznik.tliam@gmail.com

Wskazówki bibliograficzne i edytorskie

Redakcja przyjmuje propozycje oryginalnych, dotychczas niepublikowanych oraz nieprzeznaczonych do druku w innych wydawnictwach artykułów naukowych, opracowań filologicznych o objętości nieprzekraczającej arkusza autorskiego (40000 znaków ze spacjami i przypisami) napisanych w języku polskim, angielskim, francuskim i niemieckim.

Do tekstu artykułu należy dołączyć:

- **Streszczenie** o objętości do 1000 znaków sporządzone w języku polskim (lub w tym samym, w którym napisany jest zgłoszony artykuł). Streszczenie – sformułowane w formie bezosobowej – powinno zawierać krótkie przedstawienie zagadnień poruszanych w tekście, deklarację metodologiczną oraz zwięzłą prezentację najistotniejszych tez pracy.
- **Streszczenie oraz tytuł artykułu** w języku angielskim (nazwy tytułów w języku polskim prosimy zapisywać w nawiasach kwadratowych antykwą).
- Do pięciu słów kluczowych w języku polskim (wraz z tłumaczeniem ich na język angielski) najtrafniej określających problematykę przedstawioną w artykule.
- **Prosimy o alfabetyczny zapis słów kluczowych w języku angielskim**.
- Afiliacja w j. polskim i angielskim.
- ORCID.

Preferowane formatowanie tekstu

- Plik w formacie .docx.
- Skład: czcionka Times New Roman, marginesy 2,5 cm, tekst wyjustowany.
- Tekst główny stopniem pisma 12 pkt. z interlinią 1,5, przypisy u dołu strony.
- Dłuższe cytaty wydzielone z tekstu głównego stopniem pisma 10 pkt. z pojedynczą interlinią.
- Redakcja prosi o niepozostawianie pustych wierszy, niedzielenie wyrazów, nieużywanie żadnego specjalnego formatowania.
- Cytaty wplecione w tekst główny zapisuje się pismem prostym w cudzysłowie i każdorazowo opatruje przypisem bądź skróconym opisem bibliograficznym.
- Cytaty o objętości większej niż trzy wersy powinny zostać wydzielone z tekstu głównego i zapisane stopniem pisma 10 pkt. bez użycia cudzysłowu z zachowaniem wcięć akapitowych cytowanego tekstu.
- Cytaty obcojęzyczne w artykułach polskich tłumaczy się na język polski. Przekład umieszcza się bezpośrednio pod tekstem oryginału lub w przypisie.
- Odsyłacze do przypisów w tekście głównym umieszcza się przed znakiem przestankowym, bezpośrednio po tekście (np.: lorem ipsum[1], „lorem ipsum”[2]).
- Uwaga na duże odstępy pomiędzy całostkami. Trzeba wówczas poprawić ustawienia: Akapit ► odstępy ► zero
- **Aby usunąć podwójne spacje w Wordzie:**

    1. Skrót klawiszowy CTRL + H. Otworzy się okienko: Znajdowanie i zamienianie.
    2. W polu Znajdź wpisz podwójną **spację** (**spacja spacja**).
    3. W polu Zamień na wpisz już tylko jedną **spację**.
    4. Zatwierdź przyciskiem Zamień.

PRZYPISY

Książka

- Tytuły publikacji zwartych oraz tytuły rozdziałów/artykułów pojawiające się w tekście głównym i przypisach zapis kursywą, bez cudzysłowów, np.

  E. Domańska, *Historie niekonwencjonalne*, Poznań 2010. [uwaga na ostatni przecinek, przed miejscem wydania, zapis prosty, nie: kursywa]

  T. Gordon, *Wychowanie bez porażek*, tłum. A. Makowska, E. Sujak, Warszawa 2001.

  W opisie bibliograficznym wielotomowego zbioru dzieł jednego autora podaje się tytuł całości oraz numery tomów, np.

  A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 1–2, Warszawa 1948–1955.

  Opisując pojedynczy tom zbioru dzieł, należy podać numer tomu (zapisany cyframi arabskimi) i jego tytuł własny po przecinku, np.

  A. Mickiewicz, *Dzieła*, t. 3, *Utwory dramatyczne*, oprac. S. Pigoń, Warszawa 1949.

- Jednolity zapis skrótów ►tłumaczenie ► tłum.

- **Nie zapisujemy** nazw wydawnictw przywoływanych publikacji.

- Bardzo prosimy o weryfikację wszystkich tytułów przywołanych publikacji w katalogu Biblioteki Narodowej (podtytuł, redaktor, autor posłowia, tłumacz itd.).

  ► ► Link do katalogu: LINK

W opisie publikacji obcojęzycznych stosuje się oznaczenia i skróty właściwe dla danego języka, przejęte z kart tytułowych, np.

R. Langacker, *Fundations of Cognitive Grammar*, Vol. 1, California 2022 [Vol. – ang. *volume* – tom]

Texte gesprochener deutscher Standarsprache, Bd. 2, Berlin 1978 [Bd. – niem. *Band* – tom]

A.C. Marpeau, Le *regard masculin, ou male gaze : le roman réaliste français du XIXe siècle à l'épreuve d'un outil d'analyse féministe*, „Romantisme" 2023, nº 201, s. 139–154.

Książka pod redakcją

Młodzież jako przedmiot i podmiot badań pedagogicznych, red. A. Cybal-Michalska, Poznań 2019.

Stosujemy zapis: red. R. Sikorska, nie: ~~pod red.~~ R. Sikorskiej.

- W opisie publikacji obcojęzycznych stosuje się skróty właściwe dla danego języka, przejęte z kart tytułowych, np. ed. by (ang. = *edited by* – pod redakcją), ed. = ang. *editor* – redaktor); Hrsg. = *Herausgeber* – redaktor; eds – redaktorzy)

The euro, ed. by P. Temperton, Chichester 1997.
Mass Media in Modern Society, ed. N. Dump, New York 1999.

Von der Systematischen Bibliographie zur Dokumentation, Hrsg. P.P. Frank, Berlin 1999.

Rozdział w pracy zbiorowej

R. Kaczan, M. Ohme, *Badania nad stereotypami ludzi starszych i przekonaniami na temat własnej starości. Projekt działań psychoedukacyjnych dla gimnazjalistów*, w: *Zagrożenia rozwoju w okresie późnej dorosłości*, red. A.I. Brzezińska i in., Poznań 2007, s. 213.

Stosujemy zapis w:

Przed w: stawiamy przecinek

Jeżeli zamiast tytułu utworu autor użył trzech asterysków (***), to powołując się w tekście na taki utwór, należy po gwiazdkach podać w nawiasie kwadratowym bądź okrągłym jego pierwsze słowa (incipit), a na ich końcu postawić wielokropek, np.

- Do moich ukochanych należy liryk Kazimierza Przerwy-Tetmajera *** [Lubię, kiedy kobieta…].

- Incipitu w nawiasie nie należy dodatkowo umieszczać w cudzysłowie lub składać kursywą.

Artykuł w czasopiśmie

- Tytuły czasopism – w cudzysłowach, po tytule czasopisma bez przecinka zapisujemy rok, przecinek numer czasopisma (albo numer zeszytu, rocznika). np.

  G. Durło, *Zmiany temperatury minimalnej powietrza w różnych formach rzeźby terenu na obszarze Parku Krajobrazowego Dolinki Krakowskie*, „Woda. Środowisko. Obszary wiejskie" 2005, t. 5, nr 14, s. 137–146.

- Oznaczenia czasopisma należy podawać w kolejności od jednostek większych (rok, rocznik) do mniejszych (zeszyt, numer).

  Numery poszczególnych oznaczeń należy podawać cyframi arabskimi (jednolity zapis w całym dokumencie/pracy).

  B. Smykowski, *Eksperymentalna metoda podwójnej stymulacji w diagnozowaniu gotowości dzieci do uczenia się pod kierunkiem*, „Psychologia Wychowawcza" 2017, t. 11, nr 53, s. 25.

- Obcojęzyczne tytuły gazet i czasopism podaje się w języku oryginału.

  W opisie publikacji obcojęzycznych stosuje się skróty właściwe dla danego języka, przejęte z kart tytułowych, np. Vol. = ang. *volume* – tom; Bd. = niem. *Band* – tom; No. = ang. *number* – numer; Jg. = niem. *Jahrgang* – rocznik; H. = niem. *Heft* – zeszyt, nº = fr. *numéro* – numer; t. = fr. *tome* – tom; v. = fr. *volume*.

- P. Bange, *Towards a progmatic analysis of narratives in literature*, „Poetics" 1997, Vol. 15, No. 1–2.

- M. Bonitz, *Scientometrie, Bibliometrie, Ibfometrie*, „Zentralblatt für Bibliothekswesen" 1982, Jg. 96, H. 1.

Źródła internetowe

- Adresy stron internetowych ► Autor, *Tytuł* [zapis kursywą] przecinek, adres www. Co ważne, do każdego adresu powinna być podana data dostępu do strony w nawiasie okrągłym, np. D. Gracz, *Porozmawiajmy o umieraniu*, http://czaskultury.pl/czytanki/porozmawiajmy-o-umieraniu/ (dostęp: 10.04.2016).

- Nie umieszczamy linków do repozytoriów i baz danych, gdy publikacja została opublikowana i ma własny adres bibliograficzny. Dotyczy to na przykład starodruków i dzieł dziewiętnastowiecznych.

- Po słowie dostęp umieszczamy dwukropek.

- W przypadku linków, których długość przekracza jeden wiersz, warto je skrócić za pomocą przeznaczonych do tego narzędzi:

1. Skopiuj długi link, który chcesz skrócić.
2. Otwórz skracacz linków. Możesz użyć skracacza linków

Google, Bitly, TinyURL (https://tinyurl.com/) lub innego narzędzia do skracania linków.

3. Wklej skopiowany link do pola przeznaczonego do wklejania linku. Zazwyczaj jest oznaczone jako: Wklej swój link tutaj itp.
4. Kliknij przycisk: Skróć link (lub podobny).
5. Pojawi się skrócony link. Skopiuj go i wklej do pracy :)

Dokumenty prawne

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2023 poz. 901, 1693). W całej pracy należy konsekwentnie stosować jednolite oznaczenia – polskie bądź łacińskie. Tamże albo Ibidem, dz. cyt. albo op. cit. itd.

Prosimy o stosowanie w przypisach skrótów w języku polskim

- zob[1].
- tenże/tegoż
- taż/tejże
- i in. (i inni)
- dz. cyt. [**spacja w środku**]
- tamże
- b.m. (bez miejsca)
- b.w. (bez wydawcy)
- b.r. (bez roku)
- itd.
- itp.
- po skrócie cyt. za prosimy umieścić dwukropek
- współpr. (współpraca)

- Jeśli w publikacji występuje tylko jedna praca danego autora, to przy kolejnych powołaniach zapisujemy: inicjał imienia, nazwisko, a następnie dz. cyt.

R. Kowalski, *Dom nad rzeką*, Poznań 2025.
Kolejny przypis: R. Kowalski, dz. cyt., s. 56.

[1] **Prosimy o skrót zob**. Gdy autorzy tylko odwołują się do myśli zawartej w czyimś dziele, lecz nie cytują ani nie przywołują jej bezpośrednio, właściwy przypis bibliograficzny poprzedza się skrótowym odsyłaczem zob. (zobacz) lub por. (porównaj). Stosowanie tych odsyłaczy w takiej sytuacji nie jest znormalizowane i można się nimi posługiwać wymiennie – ale w całej pracy, o czym przypomina Adam Wolański, **konsekwentnie**: albo por., albo zob. Więcej na ten temat zob. A. Wolański, *Edycja tekstów. Praktyczny poradnik. Książka, prasa, www*, oprac. red. L. Wiśniakowska, Warszawa 2008, s. 242.

- Jeśli w publikacji występuje kilka prac tego samego autora, to w kolejnych przypisach, po nazwisku, podaje się tylko początkowe słowa tytułu i wielokropek (można go uzyskać: Alt + kropka), już bez dz. cyt.

R. Kowalski, *Dom nad rzeką*, Poznań 2025.
R. Kowalski, *Buka z Doliny Muminków*, Warszawa 2023.

Aby czytelnik wiedział, którą pozycję mamy na myśli w kolejnym przypisie, podajemy skrócony tytuł, rezygnujemy z dz. cyt.

R. Kowalski, *Buka z Doliny*..., s. 56.

INNE UWAGI

- Prosimy o zaznaczenie pominiętych fragmentów tekstu wielokropkiem w nawiasie kwadratowym […].

- Ciągła numeracja stron.

- Wyróżnienia w tekście pogrubiamy, np. **róża pięknie pachnie** [wyróż. – R.W.].

- W dwuczłonowych nazwiskach (np. Lévi-Strauss) zawsze bez spacji przed i po dywizie.

- Skrót strona ► s. (przy podawaniu zakresu kilku stron nie podwajamy litery „s” w skrócie, np. s. 10–16 (zamiast ss. 10–16).

- Cudzysłowy: polskie, np. „strona”.

- Cudzysłów w cudzysłowie (np. gdy pojawia się tytuł czasopisma w cytacie) wówczas stosujemy **cudzysłów francuski** « ». Po otwarciu cudzysłowu francuskiego stosujemy spację, tak samo przed jego zakończeniem.

- Na ogół wyrazy obcojęzyczne zapisujemy kursywą, na przykład: *implicite*, *know-how*.

- Wyraz notabene zapisujemy antykwą.

- Zapis lat w formie słownej („dziewięćdziesiąte” zamiast „90.”).

Kiedy personalia autora w tekście głównym są wspominane pierwszy raz, to zapisujemy pełne imię i nazwisko. W kolejnych przywołaniach wystarczy samo nazwisko.

- Odautorskie wtrącenia zaznaczmy następująco: [– dop. R.W.], [– wyróż. R.W.]. Wyróżnienia zapisujemy rozstrzelonym drukiem [czcionka => odstępy między znakami => odstępy => rozstrzelone]

- Inicjały – zapis bez spacji.

- Modernizacja pisowni w wypadkach cytowania publikacji z epoki.

- Cytaty w obcym języku należy przetłumaczyć na język polski.

- Archiwalia: należy umieścić w przypisach opis kierujących do zespołu/zbioru. W przypisach należy zastosować odwołanie do jednostek archiwalnych/rękopisów oraz kart/stron; opisy powinny być zaopatrzone w sygnatury, w kolejności: zespół/zbiór (w bibliografii) i jednostki archiwalnej/rękopisu (w przypisie).

- Opis listu w przypisie: List S. Wyspiańskiego do L. Rydla z 10 maja 1896 roku, w:……

- Skrót rękopis: rps [bez kropki]

- W tekście głównym nie stosujemy skrótów takich jak m.in. czy r., czy w. => Piszemy: między innymi, roku, wieku.

- Wielokropek – prosimy o zapis skrótem klawiaturowym, nie: trzy kropki.

- Między zakresami (od–do) stron, lat powinny być półpauzy (zamiast dywizów), np. 1995–1999.

- Jeżeli w przypisie zapisujemy kilka pozycji bibliograficznych, oddzielamy je średnikiem.

- Przy pierwszym wymienieniu/przytoczeniu osoby podaje się jej pełne imię i nazwisko.

- Obcojęzyczne nazwy osobowe powinno zapisywać się w formie oryginalnej (np. William Shakespeare, Molière)

- Reprodukcje, fotokopie, rysunki, wykresy, skomplikowane tabele oraz inne materiały ilustracyjne należy przesłać w oddzielnych plikach graficznych (*.tiff, *.jpg, *.cdr) w rozdzielczości 300 dpi, zaznaczając jednocześnie w tekście głównym artykułu miejsce, w którym mają być umieszczone.

- Do przesyłanego materiału ilustracyjnego autor jest zobowiązany dołączyć – w formie oddzielnego pliku tekstowego – wykaz, w którym znajdują się opisy poszczególnych ilustracji zawierające następujące informacje: nr ilustracji (względem tekstu), autor dzieła, tytuł (kursywą), miejsce przechowywania, inicjał imienia i nazwisko autora fotografii oraz – ewentualnie – źródło, z którego dana ilustracja została zaczerpnięta.

- Wykorzystywanie w publikacji w celach ilustracyjnych materiału objętego prawami autorskimi wymaga dołączenia pisemnej zgody właściciela dzieła (instytucji bądź osoby prywatnej) posiadającego do niego prawa autorskie/majątkowe. Zgodę tę autor uzyskuje samodzielnie i przesyła – w formie zeskanowanego dokumentu – na adres e-mail redakcji. Redakcja „Wieku XIX" nie pośredniczy w kontaktach pomiędzy autorem a dysponentem praw do dzieła.

- Zapis recenzji – prosimy o dodanie w nawiasie kwadratowym skrótu rec.:

  B. Leśmian, [rec.] W. Dzierżanowski, *Nam jeno szumy zwiastują wiosnę*, Warszawa 1912, „Literatura i Sztuka" 1912, nr 21, s. 3.

- Tytuły serii (np. Perły Literatury Polskiej) zapisujemy wielkimi literami (cudzysłów niepotrzebny).

- Zapis podtytułów czasopism i tytułów jednorazowych dodatków do gazet: https://rjp.pan.pl/uchway-ortograficzne?view=article&id=78:zapis-podtytuow-czasopism-i-tytuow-jednorazowych-dodatkow-do-gazet&catid=43 (dostęp: 20.08.2025).

- **Zapis liczebników**: przy liczebnikach z pierwszej dziesiątki stosujemy zapis słowny, np. jeden na trzech, nie 1 na 3, więcej na ten temat zob. https://sjp.pwn.pl/poradnia/haslo/zapis-liczebnikow;6950.html (dostęp: 20.08.2025).

- Ilustracje opisujemy według następującego wzoru:

  Ilustracja 1. Tytuł. Źródło:

  (na końcu całego opisu ilustracji nie umieszczamy kropek)

PRZYKŁAD

Ilustracja 3. Stanisław Wyspiański, *Pochód Kory (Persefony) i jej towarzyszy przed matką, Demeter; Powrót wiosny*, ok. 1892.
Źródło: Muzeum Narodowe w Warszawie, numer inwentarzowy: Rys. Pol.7517 MNW

BIBLIOGRAFIA

- Pozycje bibliograficzne szereguje się **alfabetycznie według nazwisk autorów**. Najpierw należy zamieścić nazwisko, a potem imię autora, pozostałe informacje o publikacji takie, jak w przypisach, z tą różnicą, że w przypadku artykułów z czasopism naukowych i rozdziałów z prac zbiorowych należy **podać pełny zakres stron danego tekstu**.

- Proszę umieścić bibliografię bezpośrednio pod tekstem, dopiero później informacje o afiliacji, angielski tytuł tekstu, streszczenie (po angielsku) oraz słowa klucze (po angielsku).

- Proszę pamiętać o pełnym zapisie imion i nazwisk autorów w bibliografii (zob. przykład poniżej).
- Prace jednego autora szereguje się alfabetycznie według tytułów.

Zatorska Agnieszka, *O strukturach z czasownikami cogitandi i sentiendi oraz ich funkcjach w powieści „Bez dogmatu" Henryka Sienkiewicza*, w: *Filologia jako porządkowanie chaosu. Studia nad językiem i tekstem*, red. A. Lenartowicz-Zagrodna, Łódź 2018, s. 285–297.

Zatorska Agnieszka, *Z problemów tłumaczenia predykatywnych wyrażeń uczuć w słoweńskim przekładzie „Bez dogmatu" Henryka Sienkiewicza*, w: *Języki słowiańskie dziś. W kręgu kategorii, struktur i procesów*, red. J.L. Banasiak, A. Kiklewicz, J. Mazurkiewicz-Sułkowska, Łódź 2021, s. 367–386.

Ziemiński Ireneusz, *Z literackiego kanonu filozofa. Henryk Sienkiewicz*, „Konteksty Kultury" 2021, nr 18, s. 569–586.

Żabski Tadeusz, *Poglądy estetyczno-literackie Henryka Sienkiewicza*, Wrocław 1979.

ZAPIS BIBLIOGRAFICZNY – PRZYKŁADY

MATERIAŁY RĘKOPIŚMIENNE, NP.

BN, rps III.10.356: Materiały A. Trepińskiego dotyczące muzeów Kraszewskiego w Dreźnie i Romanowie.

TEKST OPUBLIKOWANY POD PSEUDONIMEM, NP.

Eu. Heleniusz [właśc. Iwanowski Eustachy], *Kajetan Kraszewski, synowie Stanisław i Bogusław*, w tegoż: *Listki z Ukrainy*, t. 3, Kraków 1902, s. 203–206.

SŁOWNIKI, NP.

Karłowicz Jan, Kryński Adam, Niedźwiedzki Władysław, *Słownik języka polskiego*, t. 1, *A–G*, Warszawa 1953.

PUBLIKACJA W TOMIE ZBIOROWYM, NP.

Budrewicz Aleksandra, *Maria Konopnicka – tłumaczka literatury angielskiej (na przykładzie poezji Jamesa Clerka Maxwella)*, w: *Konopnicka – raz jeszcze*, red. M.J. Olszewska, Warszawa 2023, s. 381–397.

PUBLIKACJA W CZASOPIŚMIE, NP.

Bączkowska Grażyna, *Ludowy duch wiatru,* „Akcent" 1986, nr 4(26), s. 56–58.

STRESZCZENIE

1. Streszczenie w języku angielskim.
2. Tytuły utworów zapisujemy w dwóch wersjach językowych, np. *Sir Thaddeus, or the Last Foray in Lithuania* [Pan Tadeusz]

Na końcu artykułu prosimy o zapis:

Imię Nazwisko (afiliacja w języku angielskim)
ORCID: 111111111, e-mail: adres mailowy

Tytuł artykułu po angielsku

ABSTRACT
Streszczenie Streszczenie

KEYWORDS
słowa kluczowe po angielsku (oddzielone przecinkiem)